

Návrh stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru „Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Smerom k trvalo udržateľnému európskemu sektoru vína“

KOM(2006) 319, konečné znenie

(2006/C 325/07)

Európska komisia sa 22. júna 2006 rozhodla podľa článku 262 Zmluvy o založení Európskeho Spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko k danej téme.

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie, poverená prípravou návrhu stanoviska, prijala svoje stanovisko 8. novembra 2006. Spravodajcom bol pán KIENLE.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal na svojom 431. plenárnom zasadnutí 13. a 14. decembra 2006 (schôdza zo 14. decembra 2006) 107 hlasmi za, 2 hlasmi proti, pričom 4 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Zhrnutie záverov a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor víta, že Európska komisia predložila správu o reforme európskej organizácie trhu s vínom. EHSV víta najmä to, že Komisia navrhuje v zásade zachovať osobitosti spoločnej organizácie trhu s vínom, v rámci ktorej existuje ako jedna z možností „hlbková reforma“.

1.2 Keďže európske vína stratili na vnútornom trhu ako aj na dôležitých vývozných trhoch podiely na trhu v porovnaní s vínami z tretích krajín, najmä z „Nového sveta“, je zmena právnych rámcových podmienok naozaj potrebná, aby sa zlepšila konkurencieschopnosť európskych vín a znovu získali podiely na trhu. Komisia by pri reforme organizácie trhu s vínom a pri regulácii zahraničného obchodu mala viac zohľadniť vedúcu pozíciu európskeho sektora vína na svetovom trhu.

1.3 EHSV pripomína svoje stanovisko z 27. – 28. januára 1999⁽¹⁾, v ktorom považoval vtedajšie návrhy reformy Európskej komisie za nedostatočné. Mnohé jeho podnety sú dnes aktuálnejšie než kedykoľvek predtým. Mnohé z jeho podnetov – najmä v oblasti konkurencieschopnosti, intervenčných opatrení, zohľadnenia regionálnych špecifík, informácií – sú dnes aktuálnejšie než kedykoľvek predtým.

1.4 EHSV zdôrazňuje, že víno a pestovanie viniča sú dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou európskej kultúry a životného štýlu. Pestovanie viniča formuje a ovplyvňuje v mnohých európskych regiónoch s výrobou vína spoločenské a hospodárske prostredie. Výbor preto kladie dôraz na to, aby sa pri reforme zvažovali nielen ekonomické dôsledky, ale aj vplyvy na zamestnanosť, sociálnu štruktúru, životné prostredie – najmä prostredníctvom programov na klčovanie – a ochranu spotrebiteľa a zdravie.

1.5 EHSV poukazuje na to, že pestovanie viniča v Európskej únii je existenčným základom pre približne 1,5 milióna pred-

všetkým malých rodinných podnikov a zabezpečuje pre viac ako 2,5 milióna pracujúcim aspoň sezónnu prácu. Výbor dbá preto na to, aby sa v rámci reformy uprednostnili opatrenia, ktoré pozitívne vplyvajú na príjmy pestovateľov a možnosti zamestnania v európskom vinárskom sektore.

1.6 EHSV považuje návrh Európskej komisie dať členským štátom, v ktorých sa vyrába víno, k dispozícii vnútroštátny finančný balík za dôležitý príspevok k väčšiemu zohľadneniu regionálnych rozdielov a dôslednejšiemu presadzovaniu subsidiarity. EHSV sa pri svojich návrhoch rozdelenia nástrojov podpory medzi spoločný rámec EÚ a opatrenia v rámci vnútroštátneho finančného balíka pridrižiava týchto zásad a odmieta kroky na opätovnú nacionalizáciu politiky trhu s vínom.

1.7 EHSV očakáva od Európskej komisie konkrétne návrhy opatrení na informovanie spotrebiteľa a na podporu predaja na vnútornom trhu a na vývozných trhoch.

2. Úvahy a návrhy Komisie

Ciele reformy

2.1 Komisia ako ciele reformy uvádza: zvýšenie konkurencieschopnosti, zvýšenie prestíže európskych vín, opätovné nadobudnutie podielov na trhoch a získanie nových podielov, čo najjednoduchšie pravidlá, zohľadnenie spoločenskej a politickej úlohy regiónov s výrobou vína.

2.1.1 Komisia ako ďalší cieľ uvádza vytvorenie trhovej rovnováhy a vyvodzuje z neho určité opatrenia, ako napr. potrebu rozsiahleho vyklčovania.

SOT s vínom dnes

2.2 Komisia vo svojej správe analyzuje súčasný stav trhu, opisuje problémy identifikované pri súčasnej SOT a vyvodzuje z nich opatrenia.

(¹) Ú. v. ES C 101, 12.4.1999, s. 60 – 64.

Štyri možnosti

2.3 Komisia zvažila štyri možnosti reformy organizácie trhu s vínom v EÚ:

- zachovanie súčasného stavu s malými úpravami,
- reforma podľa vzoru reformy SPP,
- deregulácia trhu s vínom,
- hĺbková reforma SOT.

2.3.1 Komisia na základe svojich hodnotení dospela k záveru, že zo štyroch možností ponúka najviac výhod hĺbková reforma a že je potrebné zachovať špecifickú organizáciu trhu s vínom.

Hĺbková reforma SOT

2.4 Komisia alternatívne navrhuje jednokrovú a dvojkrovú reformu. Pri variante A treba okamžite (alebo k 1.8.2010) zrušiť obmedzenia práv na výsadbu bez prechodných opatrení. Pri variante B treba pred zrušením obmedzení páv na výsadbu uskutočniť v rámci štrukturálneho prispôbenia rozsiahle vyklčovanie.

Zrušenie opatrení riadenia trhu a zavedenie opatrení zameraných viac na budúcnosť

2.5 Európska komisia navrhuje okamžite odstrániť nasledujúce opatrenia:

- podpora na destiláciu vedľajších produktov,
- stolové víno a krízová destilácia,
- podpora súkromného skladovania,
- pomoc pre mušt v súvislosti s obohacovaním a výrobou hroznejovej šťavy.

Vnútroštátny finančný balík

2.6 Komisia navrhuje, aby sa každému členskému štátu vyrábajúcemu víno sprístupnil finančný balík kalkulovaný na základe objektívnych kritérií, z ktorého by podľa preferencií mohol financovať opatrenia z danej ponuky.

Rozvoj vidieka (RV)

2.7 Európska komisia navrhuje, aby sa mnohé z opatrení rekonverzie a reštrukturalizácie realizovali v rámci rozvoja vidieka a aby sa prostriedky z osobitného rozpočtu pre víno presunuli do druhého piliera.

Politika kvality a zemepisné označenia

2.8 Komisia navrhuje podstatne prehodnotiť súčasný regulačný rámec v oblasti kvality vzhľadom na zvýšenie súladu politiky kvality ES, čo sa týka medzinárodných pravidiel, najmä dohody TRIP.

Enologické postupy

2.9 Komisia navrhuje liberalizáciu enologických postupov v súlade s pravidlami Medzinárodného úradu pre vinič a víno (OVI).

Obohacovanie

2.10 Komisia navrhuje zákaz obohacovania sacharózou, skombinovaný so zrušením podpory pre používanie zahusťovacieho muštu a výrazné obmedzenie rozsahu obohacovania pre severné vinárske oblasti.

Označovanie etiketami

2.11 Komisia navrhuje zjednodušenie opatrení pre označovanie etiketami vytvorením jednotného právneho rámca, ktorý by sa uplatňoval na všetky kategórie vín a s nimi spojené produkty.

Podpora predaja a informovanie

2.12 Komisia má v úmysle dôrazne presadzovať zodpovednú podpornú a informačnú politiku. Mali by sa použiť všetky dostupné možnosti v súčasných právnych predpisoch Spoločenstva.

Životné prostredie

2.13 Komisia má v úmysle zabezpečiť, aby sa reformou režimu pre víno zlepšil environmentálny vplyv pestovania viniča a výroby vína.

WTO

2.14 Komisia kladie dôraz na to, aby sa nová SOT zosúladiť s WTO. Zároveň tým odstráni intervenčné opatrenia a povolenie na výrobu vín v Európskej únii z muštov z dovozu a miešanie vín Spoločenstva s vínami nepochádzajúcimi z EÚ.

3. Všeobecné pripomienky

Ciele reformy

3.1 EHSV môže vo veľkej miere podporiť ciele, ktoré uviedla Európska komisia. Považuje však za potrebné zavedenie niekoľkých úprav.

3.1.1 EHSV pripomína, že vo svojom vtedajšom stanovisku o. i. ako ciele uviedol:

- zlepšenie dlhodobej konkurencieschopnosti sektora,
- odstránenie intervenčných opatrení ako umelých odbytísk pre nadbytočnú výrobu vína,
- zohľadnenie regionálnych špecifik,
- informácie o prednostiach striedanej konzumácie vína.

3.1.2 EHSV považuje za potrebné rozsiahlo kontrolovať, či sa pri globalizovanom trhu s vínom a po zrušení efektívnej vonkajšej ochrany dá ešte dosiahnuť rovnováha trhu.

3.1.3 Preto treba zlepšeniu konkurencieschopnosti európskych výrobcov venovať zvýšenú pozornosť. Je potrebné posilniť európsku hospodársku lokalitu, podporovať úsilie o zvýšenie kvality a vo väčšej miere sa orientovať na vývoj trhu a zohľadňovať prania zákazníkov.

3.1.4 Európsky hospodársky a sociálny výbor považuje za potrebné, aby sa skonkretizovali ekonomické ciele a doplnili sa o sociálne ciele a ciele politiky zamestnanosti. Zároveň sa treba snažiť predovšetkým o zlepšenie ekonomickej situácie pre vinárske podniky. Osobitnú pozornosť treba venovať možnostiam rozvoja pre mladých vinárov. Je potrebné zohľadňovať možnosti zamestnania na plný úväzok a zamestnávania sezónnych pracovníkov a zlepšiť predpoklady primeraného odmeňovania.

3.1.5 Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujíma kritický postoj voči prenosu kompetencií z Rady ministrov na Komisiu, napr. pri povolení nových enologických postupov, keďže Komisia pri rokovaní o bilaterálnej dohode nedostatočne zastupovala záujmy európskych vinárov.

3.1.6 EHSV sa domnieva, že súčasné finančné prostriedky musia byť navýšené, aby boli primerané vstupu dvoch nových producentských krajín.

SOT s vínom dnes – analýza ex-post

3.2 EHSV považuje za potrebné rozsiahle prehodnotenie kontroly analýzy Komisie a z nej vyplývajúcich opatrení, keďže sa spochybňuje analýza účastníkov trhu a nezávislých organizácií.

3.2.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor považuje za potrebné lepšie a rozsiahlejšie monitorovanie trhu, aby získal lepšie údaje o výrobe, predaji a spotrebe ako základ pre organizáciu trhu s vínom. Použité údaje sú dôležité, ale nedostatočné. Potrebné sú aj aktuálne informácie o zmenách výrobných štruktúr, spôsobe odbytu a správaní spotrebiteľov.

3.2.2 Treba preskúmať vyhlásenie Komisie, že došlo k nárastu štrukturálnych prebytkov. Európsky hospodársky a sociálny výbor poukazuje na to, že nárast zásob treba hodnotiť aj s ohľadom na zvýšenú produkciu akostného vína.

Štyri možnosti

3.3 EHSV si vyhradzuje právo na rozsiahlu kontrolu týchto štyroch možností, súhlasí však po predbežnej analýze s výsledkom výberu. Treba však zmeniť štruktúru možnosti „hlbková reforma“.

3.3.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor výslovne schvaľuje, že Európska komisia navrhuje zachovanie osobitosti organizácie trhu s vínom. V rámci organizácie trhu s vínom treba zohľadniť všetky aspekty organizácie trhu, od produkcie až po spotrebu, najmä opatrenia na ochranu spotrebiteľa, zdravotnú starostlivosť a informovanie spotrebiteľa.

Hlbková reforma

3.4 EHSV sa domnieva, že nová organizácia trhu s vínom by mala vstúpiť do platnosti v roku 2008. Považuje však za potrebné „dobiehacie obdobie“ (*phasing-out*), aby podnikom v prípade potreby umožnila postupne sa prispôbiť novým okolnostiam.

3.4.1 EHSV sa rozhodne vyjadruje proti návrhu použiť viac ako tretinu dostupného rozpočtu na schému vyklčovania, keďže tieto prostriedky potom nebudú k dispozícii pre trhové opatrenia resp. opatrenia na zvýšenie konkurencieschopnosti. Medzitým uznal význam vyklčovania ako nástroja organizácie trhu (pozri ďalej v texte), ktorý sa má ponúknuť regiónom s výrobou vína ako dobrovoľné opatrenie v rámci celého Spoločenstva.

3.4.2 Európsky hospodársky a sociálny výbor odmieta úplnú liberalizáciu pravidiel pestovania, pretože ohrozujú ekonomické, sociálne a ekologické ciele a cieľ zachovania krajiny v rámci reformy trhu s vínom. Preloženie pestovania viniča z kultúrnych vinárskych oblastí do oblastí s lacnejším pestovaním viniča nemožno podporovať. Ak sa nemá pokračovať v európskom režime pestovania spojeného so zákazom novej výsadby, potom treba vytvoriť rámec, ktorý umožní, aby regióny s výrobou vína mohli pokračovať vo svojom režime výsadby v súlade s cieľmi európskej organizácie trhu s vínom alebo mohli takýto režim zriadiť.

3.4.3 Európsky hospodársky a sociálny výbor kritizuje, že po slovách Komisie „znovu získať podiely na trhu“ nenasledujú pri vytváraní hlbkovej reformy žiadne skutky. Chýbajú nástroje a opatrenia na uskutočnenie týchto cieľov hodných podpory.

Zrušenie opatrení riadenia trhu a zavedenie opatrení zameraných viac na budúcnosť

3.5 EHSV pripomína svoju predchádzajúcu požiadavku zrušiť intervenčné opatrenia ako umelé odbytiská a víta návrhy v rámci tohto cieľa.

3.5.1 Výbor odporúča, aby sa vyklčovanie, ako súčasť štrukturálneho programu so sociálnymi zložkami regiónov s výrobou vína, ponúkalo ako dobrovoľné opatrenie podnikom, ktoré chcú úplne alebo čiastočne zrušiť výrobu.

3.5.2 Európsky hospodársky a sociálny výbor považuje okamžité ukončenie intervenčných opatrení za neobhájiteľné. Preto odporúča, aby sa v rámci vnútroštátneho finančného balíka mohli v „dobiehacom období“ 2008 – 2010 ponúknuť:

- destilácia na výrobu destilátov (pôvodne článok 29) a
- podpora súkromného skladovania (pôvodne článok 24 a ďalej)

3.5.3 Výbor sa nazdáva, že je potrebné ponechať v platnosti povinnosť odstraňovať vedľajšie produkty, aby sa zachovala kvalita výroby vína a predišlo prípadnému zneužitiu.

3.5.4 Výbor sa nazdáva, že vnútroštátne finančné balíky by mali zahŕňať opatrenia na predchádzanie kríz založené na spoluzodpovednosti výrobcov.

3.5.5 Výbor žiada, aby sa krízová destilácia v rámci národného finančného balíka trvalo ponúkala ako súčasť krízového riadenia.

3.5.6 Európsky hospodársky a sociálny výbor považuje zavedenie nových nástrojov zameraných na budúcnosť za potrebné na dosiahnutie definovaných cieľov. Sem patria okrem iného:

- rozsiahle monitorovanie trhu,
- informačné programy pre vnútorný trh na informovanie spotrebiteľov o výhodách striedanej konzumácie a varovanie pred zneužitím,
- vytvorenie programu na podporu vývozu,
- informačné programy pre spotrebiteľov v tretích krajinách a
- výskumné programy, aj v spolupráci s tretími krajinami.

3.5.7 Výbor zdôrazňuje, že nástroje na organizáciu trhu musia byť v prvom rade prospešné pre tých, ktorí chcú rozvíjať pestovanie viniča v Európe, a nie pre tých, ktorí s touto činnosťou z akýchkoľvek dôvodov končia.

Vnútroštátny finančný balík

3.6 EHSV víta tento návrh, pretože zodpovedá jeho požiadavkám väčšmi zohľadniť regionálne rozdiely a dôslednejšie presadzovať subsidiaritu vo vinárskom sektore. Avšak je potrebné udržať koherentný a primeraný rámec Spoločenstva, aby bolo možné zabrániť opätovnej nacionalizácii a udržať európsky charakter európskeho sektoru vína.

3.6.1 Už vo svojom stanovisku (CES 68/99) žiadal, aby členské štáty mali kompetenciu rozhodovať o tom, ktoré opatrenia vyberú pre svoje vinárske oblasti z rekonverzie programov. Pritom zohrávajú dôležitú úlohu aj organizácie výrobcov, medziodborové organizácie a organizácie s príslušne stanovenými cieľmi.

3.6.2 EHSV pripomína, že požadoval osobitný program na podporu znevýhodnených vinárskych oblastí, ako napr.

v prípade vinohradov na svahoch a zrázoch. Aj oblasti, ktoré majú extrémne klimatické podmienky by mali mať možnosť získať pomoc z takéhoto programu.

3.6.3 EHSV sa vyslovuje za rozsiahly zoznam opatrení, ktorý by mal presahovať príklady Komisie. Poukazuje na svoje stanovisko (CES 68/99), v ktorom požadoval značné rozšírenie programu na podporu výroby vín a ich marketingu.

3.6.4 EHSV sa nazdáva, že z vnútroštátnych finančných balíkov by mali byť financované koherentné a navzájom integrované opatrenia, aby boli čo najefektívnejšie. Tieto opatrenia teda budú musieť byť začlenené do plánov, ktoré sa týkajú všetkých článkov priemyslu, počnúc vinicami, cez spracovanie až k uvedeniu výrobkov na trh. Okrem toho budú musieť byť vynaložené prostriedky na opatrenia, ktoré výrobcom umožnia spoluzodpovedné riadenie potenciálu výroby a využitie alternatívnych trhov. EHSV sa nazdáva, že spravovanie týchto plánov by malo byť v kompetencii organizácií výrobcov vína.

3.6.5 Rozdelenie rozpočtu pre vnútroštátny finančný balík by sa malo uskutočniť – rovnako ako tomu už bolo v prípade reštrukturalizácie – podľa plochy vinohradov. V dobiehacom období treba naplánovať dostatok finančných prostriedkov pre končiaci trhový mechanizmus, aby sa podniky, ktoré doteraz požadovali opatrenia, mohli postupne prispôbiť novým okolnostiam.

3.6.6 Nástroje vnútroštátneho finančného balíka sa majú definovať v organizácii trhu s vínom EÚ. Členským štátom prináleží v rámci ich podielu na finančnom rozpočte (podľa plochy vinohradov) urobiť rozhodnutie na zvýšenie konkurencieschopnosti vinárskeho sektora. Tieto programy sa musia oznámiť v Bruseli. Zodpovednosť za zodpovedajúcu realizáciu nesú členské štáty.

3.6.7 Výbor navrhuje nasledujúce rozdelenie podporných nástrojov medzi opatrenia na úrovni EÚ a opatrenia v rámci vnútroštátneho finančného balíka:

3.6.7.1 Opatrenia Spoločenstva:

- monitorovanie európskeho trhu,
- programy na informovanie spotrebiteľov na európskej úrovni a na vývozných trhoch,
- vývozné programy pre tretie krajiny,
- výskumné programy.

3.6.7.2 Vnútroštátny finančný balík:

- podpora používania muštu na obohacovanie,
- článok 29 destilácia (2008 – 2010),
- podpora na destiláciu vedľajších produktov (2008 – 2010),

- konečný a dočasný režim vyklčovania,
- priama podpora na plochu,
- „zelený zber“,
- podpora na výrobu hroznovej šťavy,
- reštrukturalizácia, transformácia a pretváranie vinohradov,
- opatrenia na zlepšenie štruktúry zberu údajov a marketingu (napr. integrovaná sieť podnikov a zlučovanie podnikov),
- informačné programy pre spotrebiteľov vnútorného trhu,
- opatrenia na zlepšenie kvality,
- program pre znevýhodnené oblasti, ako napr. vinohrady na svahoch a zrázoch a oblasti s extrémnymi klimatickými podmienkami,
- krízové riadenie (prevencia a riadenie kríz, zabezpečovacie fondy).

Rozvoj vidieka (RV)

3.7 Európsky hospodársky a sociálny výbor zdôraznil v mnohých stanoviskách význam druhého piliera pre budúci rozvoj vidieka, ku ktorému patria európske vinárske oblasti.

3.7.1 So zreteľom na toto zásadné zameranie sa vyslovuje v rámci riešenia osobitných problémov sektora vína za to, aby sa prerokované opatrenia v rámci reformy trhu s vínom financovali celkovo z rozpočtu pre víno. Rozpočet sa pritom nesmie znížiť ani krátením, ani presunom finančných prostriedkov.

Politika kvality a zemepisné označenia

3.8 Keďže tieto návrhy Komisie majú ďalekosiahly význam a v konečnom dôsledku majú odstrániť súčasný systém rozlišovania kvality, EHSV od Európskej komisie očakáva simulačné modely, ako sa tieto návrhy prejavujú na cieľoch reformy trhu s vínom, vzhľadom na zlepšenie konkurencieschopnosti a na požiadavkách na kvalitu, ako aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa.

3.8.1 EHSV vyzýva, aby sa najprv realizovali platné pravidlá dohody TRIP, najmä zavedenie registra na ochranu údajov o pôvode, prv, než sa bude rokovať o zmene platného európskeho systému kvality.

Enologické postupy

3.9 EHSV vidí v návrhoch protiklady, ktoré sa musia odstrániť.

3.9.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor považuje za bezpodmienečne potrebnú medzinárodne akceptovanú definíciu produktu víno. To si vyžaduje aj určenie uznávaných výrobných metód.

3.9.2 Povolenie postupov, ktoré sú akceptované niekde vo svete nie je v súlade s väčšou orientáciou na normy OIV.

3.9.3 Európsky hospodársky a sociálny výbor sa vyslovuje za to, aby sa orientácia enologických postupov na normy OIV dôslednejšie zahŕňala do strategickej orientácie bilaterálnych alebo medzinárodných obchodných zmlúv.

3.9.4 Európsky hospodársky a sociálny výbor odporuje plánovanému povoleniu vyrábať z dovezeného hroznového muštu alebo jeho koncentrátov v Európe víno alebo tomu, aby sa výrobky z tretích krajín miešali s európskymi výrobkami.

Obohacovanie

3.10 EHSV vo svojom stanovisku z roku 1999 žiadal, aby sa v rámci Európskej únie zohľadnili rôzne miestne, klimatické a poveternostné podmienky. Poukazuje na to, že táto téma je veľmi citlivá a nesmie viesť k rozdeleniu európskeho vinárskeho sektora alebo k blokovaniu návrhov reformy.

3.10.1 EHSV preto hodnotí návrhy Komisie s ohľadom na svoje doterajšie stanovisko, s ohľadom na predložené analýzy Komisie, navrhnutú liberalizáciu enologických postupov, uznanie enologických postupov v bilaterálnych zmluvách, ako aj na základe reformných cieľov, najmä zlepšenia konkurencieschopnosti a zníženia výrobných nákladov. Pri zvážení kladov a záporov návrhu Komisie sa vyslovuje za zásadné pokračovanie platných pravidiel na používanie sacharózy a za podporu pre koncentráty muštu.

Označovanie etiketami

3.11 EHSV hodnotí návrhy ako veľmi komplexné a očakáva od Európskej komisie presnú simuláciu dosahov navrhovaných zmien.

3.11.1 EHSV poukazuje na to, že označovanie sa zmenilo len nedávno po dlhoročných rokovaniach. Vyzýva Európsku komisiu, aby objasnila, aké sú nové aspekty, ktoré neboli pri práve ukončených rokovaniach zohľadnené.

3.11.2 Európsky hospodársky a sociálny výbor víta zjednotenie pravidiel označovania, pokiaľ slúžia lepšej informovanosti spotrebiteľa. Takéto zmeny však nesmú viesť k zvýšeniu nebezpečenstva narušenia hospodárskej súťaže alebo k zavádzaniu spotrebiteľa a k množstvu súdnych sporov. Z tohto hľadiska treba preskúmať aj návrh Komisie na nepovinné označovanie odrody vína a ročníka jednoduchých stolových vín, ktoré musia spĺňať menej požiadaviek ako prírodné a akostné vína z určitých oblastí.

3.11.3 Európsky hospodársky a sociálny výbor poukazuje na to, že pri neustálosti sa zväčšovaní Európskej únie narastá jazyková rôznorodosť, čím môžu vzniknúť obchodné obmedzenia, ako je tomu v súčasnosti v prípade uvádzania siričitanov. Preto treba pri označovaní povinných údajov, napr. prísad, umožniť ich uvedenie prostredníctvom všeobecne zrozumiteľných symbolov.

Podpora predaja a informovanie

3.12 EHSV už vo svojom stanovisku CES 68/99 žiadal, aby sa informácie o zdravotných výhodách striedanej konzumácie vína a o nebezpečnosti zneužitia stali dôležitým pilierom organizácie trhu s vínom.

3.12.1 Keďže návrhy Komisie sú veľmi nejasné, EHSV vyzýva Európsku komisiu, aby navrhla konkrétne opatrenia pre informovanie spotrebiteľa a na podporu predaja na vnútornom trhu a na vývozných trhoch, ktoré prekračujú nedostatočný platný rámec a sú schopné opätovne nadobudnúť alebo vybudovať podiely na trhu.

3.12.2 Osobitnú pozornosť treba pritom venovať rozsiahlej informácii o prednostiach striedanej konzumácie vína ako súčasť zdravého stravovania a moderného životného štýlu.

3.12.3 Roky trvajúce zhoršovanie bilancie zahraničného obchodu treba zastaviť a znovu podstatne zlepšiť prostredníctvom programov na podporu vývozu.

Životné prostredie

3.13 EHSV žiadal už vo svojom stanovisku CES 68/99 rozsiahle zväznenie.

3.13.1 Vinárske oblasti sú spravidla jedinečné kultúrne krajiny, ktoré musia pestovatelia obrábať na základe ekologických spôsobov hospodárenia. Pestovanie viniča je súčasťou kultúry života celých regiónov, ktorých hospodárska, sociálna a kultúrna existencia závisí od výroby vína.

3.13.2 Reforma preto musí zohľadniť životné prostredie, sociálnu štruktúru, infraštruktúru, hospodárstvo a kvalitu života.

WTO

3.14 EHSV už vo svojom stanovisku CES 68/99 odmietol povolenie miešania dovozu z tretích krajín s výrobkami EÚ alebo výrobu vína v EÚ z výrobkov tretích krajín kvôli nevýhodám vyplývajúcim pre európskych výrobcov a nebezpečenstvu zneužitia pre spotrebiteľov. Vyjadril poľutovanie, že chýbajú návrhy Komisie na posilnenie konkurencieschopnosti v medzinárodnom obchodnom styku, najmä na vývozných trhoch. Európsky hospodársky a sociálny výbor znovu zdôrazňuje túto kritiku vzhľadom na nastávajúcu reformu trhu s vínom.

3.14.1 Na základe svojich predchádzajúcich analýz žiada EHSV, aby Komisia pri reforme organizácie trhu s vínom a najmä pri regulácii zahraničného obchodu väčšmi zohľadnila vedúcu pozíciu európskeho sektora vína na svetovom trhu.

V Bruseli 14. decembra 2006

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris DIMITRIADIS
